

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

ניליון 23 | ינואר 2006

“בפעם הראשונה מזה שנים רבות שיש לשמאל החברתי סיכוי של ממש להגיע למוקד ההשפעה ולא רק לספסלים האחוריים של הכנסת.”

מתוך: בין פנתרות לפעולה פוליטית - ראיון עם יובל אלבשן, עמ' 12

חברה - כתב עת סוציאליסטי לעניני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות
כתב העת יוצא באחריות יסו"ד - ישראל סוציאל-דמוקרטית
מערכת: קהילת פזובה 21 א' תל אביב 69404
gilatg@post.tau.ac.il
עורכים: יפתח גולדמן, גילי גופר, אודי מנור
מערכת: אבי בראלי, חדי נתן, ניר מיכאלי,
עופר סיטבון, דנה שני-עצמון, אדם הישראלי
עזרו גם: ענת חולתא, אביתר כפכפי, יונתן לבנה
צילום: אבי אוחיון - לשכת העתונות
הממשלתית, רן לוי, חנן כהן, יוני משעל, תומר
שמש, Alain Bachellier, Stock.xchng
עיצוב: ליה קוחן | נען
דפוס: גרפילי
מחיר: 10 שקלים לגיליון
בסיוע קרן המיסודים ע"ש י. אפטה, י. בראלי,
ש. גורן, א. זברסקי, י. חורין, ר. שנקר

ראשית

רואה את עתידו הדמוקרטי בישות, שהיא כל דבר חוץ ממפלגה, המכונה בשם האורוליאני, 'קדימה'.
מה השתנה מאז ה-9 בנובמבר? במישור הרגשי, במישור הדימויים, במישור הסמלים והסימאות, כמעט הכל. מתקווה לעליה מחודשת של תנועת העבודה בראשותו של פרץ, בחזרה לדשדוש העיף במי האפסיים של השמרנות הישראלית. ביום-יום התרבותי-חברתי הישראלי "רוצה להיות מליונר" ולראות "כוכב נולד"; ביום-יום הכלכלי היא ממשיכה לסגוד לגאידמקים, ללבייבים ולשאר אוליגרכים; וביום-יום הפוליטי היא מייחלת ל"איש החזק", כי הרי "רק דה-גול יכול".

רק תמימים או מיתממים מתכוונים ברצינות - אמיתית או מעושה - לומר שהם לא מאמינים לסקרים. מאידך גיסא, רק פטליסטים או שמרנים גמורים נכנעים מראש לפסק דינו של הסקר. ציונים-סוציאליסטים אינם יכולים להרשות לעצמם לא תמימות, לא היתממות, לא פטאליזם ובוודאי לא שמרנות. אך עוד 'אידך' - גיסא' מתחייב כאן - ציונים-סוציאליסטים לא יכולים שלא להתייחס למציאות. והמציאות הפוליטית "נכון לעכשיו" היא שעם ישראל עיף. עיף מהבטחות, עיף מכוכבים-נולדים, עיף מתהליכים, עיף מהכרעות. ומכאן הסקרים על האמת המרה שהם מציגים כבר כמה שבועות: רוב הציבור, באופן דמוקרטי,

חברה

כתב עת סוציאליסטי
לענייני חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות

היא אחת: אזרחי המדינה קודם, העריצים והפיראטים של השוק אחר כך, אם בכלל. או להבדיל, עיראק: לנוכח גל בלתי פוסק של אלימות, טרור ופונדמנטליזם, הלכו רוב תושבי המדינה העצובה הזו לקלפי, כי הקלפי הוא המכשיר היחיד שאין בלתו לעיצוב מציאות אנושית, הוגנת, שפוייה.

כמעט חודשיים לאחר ה-9 לנובמבר יש לזכור כי דבר אחד בכל זאת השתנה: ניתנה לנו האפשרות ליצור כאן סוף סוף מהפך ראוי לשמו. חודשיים עברו מאז סימון התקווה הגדולה, עוד שלושה נותרו עד למימושה הפוליטי, הפרוגרסיבי, השפוי, בקלפי.

ועכשיו הציבור בישראל נדרש להכריע בין המתכון הבדוק שהוכיח את עצמו בפירוקה של החברה הישראלית ובהסלמה של הסכסוך הישראלי-פלסטיני (הליכוד בראשות ביבי); לבין המתכון הבדוק שהוכיח את עצמו במקומות אחרים בפירוקה של הדמוקרטיה ("אחורה" בראשות צעירי מפא"י); לבין המתכון הבדוק שהוכיח את עצמו בעשרות שנים של בניין אומה וגם במקומות אחרים.

את האמת הפשוטה הזו אף סקר לא יכול לקעקע.

<< ובכן, מה השתנה מאז ה-9 לנובמבר? במישור הממשות, במישור המציאות, במישור המעשים, כלום. אותה חלוקת עושר. אותה סגרגציה חברתית-תרבותית של מערכת החינוך. אותה הבחנה מעמדית בשרותי רווחה הולכים ומתפוררים. אותה מדיניות של הפרטות. אותם פקידי אוצר. אותם כתבי כלכלה ניאו-ליברלים. והסקרים? מה הם משקפים? מציאות או דימויים?

התמונה העכורה שלהם והתקווה שלכאורה נעלמת בסקרים היא שמביאה לרוח הנכאים, גם במחנה שלנו.

ואולי הפתרון, פתרון חלקי בכל אופן, הוא לרתום את עולם הדימויים דווקא לשם יצירת מגמה אחרת. הגה למשל "הגלובליזציה". החתול המפונק הזה של הניאו-ליברלים מראה לנו שבגלובוס הרחב מתרחשים דברים הפוכים לניאו-ליברליזציה. דרום-אמריקה מאמצת קו שפוי. אמנם, אין דין בוליביה האומללה על 150 ממשלותיה ב-190 שנות עצמאותה, כדין ונצואלה עתירת הנפט היכולה לפיכך ללעוג לנשיא בוש בוקר וערב תוך שהיא מבטיחה אשראי, אם וכאשר יהיה צורך, למדינות האחרות שבדרום הרחוק; אבל המשנה הכלכלית-פוליטית

